

Szent Ambrus-konferencia

Szent Ambrus halálának 1600 éves évfordulója alkalmából —a nagy egyháztanítót ünneplő keresztény Európához csatlakozva— a Magyar Egyházzenei Társaság a Cecília Társulattal és a Központi Kántorképző Intézettel együttműködve április 8-án, kedden megemlékező ülés-

szakot és ambrozián rítusban, ambrozián énekel celebrált szentmisét tartott Budapesten, a Központi Szeminárium dísztermében és az Egyetemi templomban. A részletes híryanagot valamint az előadások megszerkesztett szövegét következő lapszámunkban közöljük.

Orgonás hírek

Orgonás kurzusok és előadások a Régi Zeneakadémián

David Titterington professor, a londoni Királyi Zeneakadémia orgonatanzakának vezetője a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egyházzenei tanszékének meghívására —az orgonatanzakkal közös rendezésben— kurzust, előadást és hangversenyt tartott Budapesten április 7-12. között. A bemutatótanítások tizennyolc aktív résztvevő közreműködésével a Régi Zeneakadémia földszinti Bach-termében s a zuglói Páduai Szent Antal-templomban voltak; az előadás César Franck orgonaműveiről szólt. —

David Titterington szombaton, 12-én este adott hangversenyt a Batthyány téri Szent Anna-templomban.

Május 6-án az orgonatanzak szervezésében *Jesper Madsen* dán orgonaművész vezetett kurzust a régi angol, olasz és francia orgonazenéről valamint a liturgikus improvizációról, május 9-én pedig *Spányi Miklós* orgona- és csembalóművész tartott kötetlen beszélgetést C. Ph. E. Bach orgonaszonátáiról.

„Zene — Akadémia Veresegyház”

címmel rendezett egyházzenei szemináriumot Veresegyház Nagyközség Önkormányzatának művészeti bizottsága 1996. november 15–16-án a község római katolikus és református templomában. A tanfolyamon a környék orgonistái, kántorai vettek részt Hatvantól Vácig, de volt, aki Budapestről vagy Felvidékről érkezett. Az evangélikus egyházzeneiről Trajtler Gábor, az evangélikus egyház zeneigazgatója, a református egyházi éneklésről Máté János, a Budapesti Teológia professzora, a katolikus egyházzeneiről Varga László, a váci egyházmegye főzeneigazgatója beszélt. Az előadások után a szeminárium fő előadója, *Torsten Laux* orgonaművész,

a *Bayreuth-i Egyházzenei Főiskola tanára* tartott kurzust a *liturgikus improvizációval* kapcsolatban. A hallgatók aktív közreműködésével hallhattuk, hogyan kell egy népéneket stílusosan kísérni, hogyan lehet egyszerű eszközökkel elindulni az improvizáció útján, milyen játékelemekkel lehet a népénekkíséretet színesíteni. A barokk korálfeldolgozási módokon és harmóniavilágon túl a romantika és korunk rögtönzési technikáinak alapjait is megismerhettük. A kétnapos rendezvénysorozat végén *Torsten Laux* orgonahangversenyt is adott, melyen Bach és Mendelssohn művei mellett a közönség a művész improvizációját is hallhatta. (B.T.)

Kopeczky Alajos 90 éves

1997. február 11-én a budapesti Egyetemi templomban, a Cecília Társulat szokásos keddi összejövetelén köszöntötték tisztelői, kollégái és tanítványai 90. születésnapján Kopeczky Ala-

jost, a magyar orgonaművészek doyenjét, a közep-ferencvárosi plébánia karnagy-kántorát.

Az esti 6 órai szentmisét koncert követte, melyen az ünnepekt Lisznyay-Szabó Gábor orgona-

művét adta elő, valamint a Váci Kántorképző kórusa énekelt Varga László zeneigazgató, Horváth István tanár és kántornövendékek vezényletével. A hangverseny után az ünnepség —kevésbé kötött formában— a Központi Szeminárium földszinti nagytermében folytatódott, ahol Bíró László püspök, a szeminárium rektora, Tardy László karnagy, az OMCE társelnöke és Gergely Ferenc orgonaművész külön is köszöntötte a jubilánst.

Kopeczky Alajosnak kimagasló egyházzenei munkássága elismerésül II. János Pál pápa

a *Nagy Szent Gergely Rend Lovagja* címet adományozta. A kitüntetést május 26-án ünnepélyes keretek között a közép-ferencvárosi plébániatemplomban Dékány Vilmos esztergomi segédpüspök adta át.

A jubilánssnak mi is szeretettel gratulálunk, további munkájához —a templomi szolgálatban és a kántorképzésben— erőt, egészséget, áldást kívánunk. (Kopeczky Alajos életútjáról lásd riportunkat: *Magyar Egyházzene* III (1995/96) 2, 246-248.)

Orgonás találkozó Salgótarjánban

A Salgótarjáni Állami Zeneiskolában 1997. április 3. és 6. között idén immár ötödik alkalommal került sor zeneiskolák, zeneművészeti szak- középiskolák és tanárképző főiskolák tanulói számára az orgonaszakos növendékek országos találkozására.

A rendezvény megszervezését több országos és helyi szervezet valamint számos támogató közreműködése tette lehetővé.

A találkozón 19 intézmény az ország egész területéről összesereglett mintegy 46 diákja mutatta be az érdeklődő közönség, a jelenlévő tanárok és a *Lantos István* vezette értékelő bizottság előtt műsorát. Dietrich Buxtehude születésének 360. és halálának 290. évfordulója előtt tisztelegve idén valamennyi résztvevő programján szerepelt az északnémet barokk legjelentősebb mesterének egy-egy műve.

Műemlékorgonákról

Ünnepi hangverseny keretében, 1997. május 18-án került sor a romantikus, gótizáló stílusú *budapesti Hermina-kápolnában* álló műemlékorgona újrafelavására. A pedál nélküli, egymanuális, négyregiszteres hangszert 1866-ban Komornyik Ferdinánd pesti mester építette. (Hangképe: Bourdon 8', Principal 4', Flauta 4', Octav 2'; hangterjedelme: C-c³.) Az idők során az orgona kívül-belül elhasználódott, és egyik regiszterét is újabbra cserélték. A felújítás során —melyet budapesti Aquincum Orgonagyár végzett— mindent az eredeti állapotnak megfelelően restauráltak, így Komornyik egy másik pesti hangszere alapján ismét elkészítették a kicserélt Flauta 4' változat sípjait, helyreállították az eredeti fúvót. A kijavított sípok hangjának segítségével sikerült rekonstruálni a korabeli hangolást is. Az anyagok szűkössége miatt csupán az orgonaház külsejének restaurálása nem készülhetett most el.

A helyreállítást Herminamező Polgári Köre szervezte és fejezte be, sokak, köztük a Herminamezői Szentlélek-plébánia támogatásával. Az új orgonamotor Christian Wegscheider drezdai orgonaépítő, restaurátor ajándéka. A hangszert

Spányi Antal, általános helynök áldotta meg, a hangversenyen közreműködött Deák László és Kecskés Monika orgonaművész, Kakuk Balázs gordonkán valamint a Liszt Ferenc Zenei Általános Iskola énekkara Kovács Katalin vezetésével.

Június 1-én kigyulladt és *leégett a pesti domonkos templomának* (XIV., Thököly út 56.) orgonája. A hangszert 1894-ben eredetileg a budavári Mátyás-templom számára készült az aradi Dangl-üzemben. A hárommanuális, mechanikus kúp-ladás orgonát 1908-ban lebontották, és csak 1923-ban, alapos átépítés —bővítés, pneumatikus traktúra beépítése— után állították fel a domonkos-templomban. E munkákat a pécsi Angster-cég végezte Geyer József organológusnak az elzászi orgonareform szellemében fogant tervei alapján. A hangszert ezen irányzatnak talán legszebb, közel eredeti állapotban fennmaradt hazai példája volt. Monumentális hangzását, varázslatos utóromantikus hangszíneit, melyek számos orgonistát ihlettek meg, ma már csak néhány —immár megismételhetetlen— hangfelvétel idézheti fel.

Az orgonás tagozat tisztújító taggyűlése

után (1997. május 24-én, ld. híranyagunkat a 395. oldalon) *Alföldy-Boruss Csilla* orgonaművész tartott rendkívül összefogott, hangfelvételekkel illusztrált előadást a *németalföldi és észak-*

német orgonazenéről és annak az elmúlt évtizedek zenetörténeti kutatásai nyomán kialakult újabb előadási módjáról.

Orgonista mesterkurzus a XVII. század orgonazenéjéről

1997. június 22. és 25. között immár második alkalommal rendezett a győri Richter János Zeneművészeti Szakiskola orgonás mesterkurzust. Az idei szemináriumot a XVII. századi orgonazene témakörében *Karasszon Dezső* orgonamű-

vész, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Debreceni Konzervatóriumának tanára vezette. Június 24-én a kurzus vendége volt *Peter Williams* amerikai zenetörténész, orgona- és csembalóművész.

Orgonás hét Temesvárott

Idén szeptember 1-7. között ötödik alkalommal kerül sor a „Nemzetközi Temesvári Orgonás Hét” megrendezésére. A rendezvény gerincét ismét egy *orgonás előadói kurzus* képezi, melyet a temesvári Millennium-templomban *Dieter Hubov* vezet. Témája: Brahms és Mendelssohn orgonaművei, Reubke szonátája és egy szabadon választott darab, valamint egy — a megadottak közül választható — orgonaverseny. A kurzus-hoz a temesrékasi templomban és különböző

temesvári templomokban tartott orgonahangversenyek és orgonás istentiszteletek társulnak. Szeptember 2-án este *Brahms 1879-es bánáti és erdélyi hangversenyeiről* lesz előadás, 3-án a résztvevők *bánáti történeti orgonákat* tekintenek meg.

Résztvételi díj (szállással, teljes ellátással, belépőjegyekkel és az orgonás körutazás útiköltségével együtt): 300 német márka. Felvilágosítás és jelentkezés: Franz Metz, Silberburgstraße 50, D-72379 Hechingen, tel/fax: (07471) 16445.

Liturgikus orgona-kurzus

Testvérszervezetünk, a Református Egyházzene-szék Munkaközössége rendezésében 1997. október 4-én, szombat délelőtt 10 órától egésznapos orgonista-mesterkurzus lesz a liturgikus orgonajáték (istentiszteleti orgonaimprovizáció) témakörében. A *debreceni Bolyai utcai református templomban* tartandó szemináriumot *Gárdonyi*

Zsolt orgonaművész vezeti; a részvétel az aktív és a passzív hallgatók számára egyaránt díjtalan. Az aktív résztvevőknek a kurzusra legalább két korálintonációt és/vagy két korálharmonizációt kell írásban előkészíteniük. Jelentkezés írásban szeptember 15-ig a ReZeM elnökénél (Karasszon Dezső, 4225 Debrecen, Kiserdő u. 90.).

Az orgonás híreket összeállította: Enyedi Pál

Továbbképzés szkoláknak

1997. június 20-22. között a Szent Ágoston Liturgikus Megújulási Mozgalom és a Magyar Egyházzenei Társaság az esztergomi ferences gimnáziumban és a zsámbéki róm. kat. templomban tartotta meg szokásos nyár eleji továbbképzését szkolák számára. A szentmiséken és a kö-

zösen énekelt imaórákon kívül *Barsi Balázs*, *Baán István*, *Dobszay László*, *Osztie Zoltán* és *Török József* előadásai hangzottak el a liturgiáról (Keresztelő Szent János a római és görög katolikus liturgiában; az ambroszián liturgia, az új húsvéti diurnale bemutatása).